

Ομιλία εκ μέρους των γυναικών ζαπατίστας κατά την έναρξη της πρώτης διεθνούς, πολιτικής, καλλιτεχνικής, αθλητικής και πολιτιστικής συνάντησης γυναικών που αγωνίζονται

8 Μαρτίου 2018. Καρακόλ της περιφέρειας Tzotz Choj.

Καλημέρα αδελφές από το Μεξικό και τον κόσμο.

Καλημέρα συντρόφισσες της εγχώριας και διεθνούς Έκτης

Καλημέρα συντρόφισσες του Εθνικού Ιθαγενικού Κογκρέσου και του Ιθαγενικού Συμβουλίου Διακυβέρνησης

Καλημέρα συντρόφισσες comandantas, βάσεις στήριξης, που είστε στις αυτόνομες αρχές, υπεύθυνες τομέων, πολιτοφύλακες και αντάρτισσες.

Καταρχήν θέλουμε να στείλουμε μια μεγάλη αγκαλιά στην οικογένεια της συντρόφισσας Eloisa Vega Castro, από τη νότια Baja California η οποία συμμετείχε στα δίκτυα υποστήριξης του Ιθαγενικού Συμβουλίου Διακυβέρνησης της, και πέθανε, στις 14 Φεβρουαρίου ενώ συνόδευε την αποστολή του CIG (Ιθαγενικού Συμβουλίου Διακυβέρνησης).

Περιμέναμε μέχρι σήμερα για να χαιρετίσουμε τη μνήμη της Eloisa που η αγκαλιά μας είναι μεγαλύτερη και μπορεί να φτάσει μακριά, ως την άλλη άκρη του Μεξικού.

Και είναι μεγάλη αυτή η αγκαλιά και αυτός ο χαιρετισμός γιατί είναι από όλες τις γυναίκες και όλους τους άντρες ζαπατίστας, σήμερα 8 Μαρτίου, γι' αυτή τη γυναίκα που αγωνίστηκε και σήμερα μας λείπει: την Eloisa Vega Castro. Τα συλλυπητήρια μας στην οικογένειά της.

Αδελφές και συντρόφισσες που μας επισκεφθήκατε:

Ευχαριστούμε όλες όσες παρευρίσκαστε σε αυτή την πρώτη διεθνή συνάντηση γυναικών που αγωνιζόμαστε.

Σας ευχαριστούμε για τις προσπάθειες που καταβάλλατε για να έρθετε από όλους τους κόσμους σε αυτή τη γωνιά που βρισκόμαστε.

Γνωρίζουμε καλά πως δεν ήταν εύκολο και ίσως πολλές γυναίκες που αγωνίζονται να μην μπόρεσαν να έρθουν σε αυτή τη συνάντηση.

Ονομάζομαι αντάρτισσα Erika. Αυτό είναι το όνομα που χρησιμοποιούμε οι αντάρτισσες όταν ο λόγος μας δεν είναι ατομικός αλλά συλλογικός. Είμαι αντάρτισσα λοχαγός του πεζικού. Δίπλα μου βρίσκονται αντάρτισσες και πολιτοφύλακες διαφόρων βαθμών.

Η δουλειά μας είναι να φροντίσουμε ώστε σε αυτό το χώρο να βρίσκονται μόνο γυναίκες και να μην επιτρέψουμε σε κανέναν άντρα να χωθεί. Γιατί ξέρουμε πόσο πανούργοι είναι.

Θα μας βλέπετε λοιπόν να γυρνάμε παντού ελέγχοντας ώστε να μην μπουν άντρες. Και αν κάποιος καταφέρει να περάσει θα τον πιάσουμε και θα τον διώξουμε. Γιατί είχαμε τονίσει ξεκάθαρα πως οι άντρες δεν είναι ευπρόσδεκτοι και άρα πρέπει να βρίσκονται έξω από αυτό το χώρο. Αργότερα θα ενημερωθούν για όλα όσα συνέβησαν εδώ.

Εσείς μπορείτε να πηγαίνετε όπου θέλετε. Μπορείτε να βγείτε και να μπειτε όσες φορές θέλετε. Το μόνο που χρειάζεται να έχετε είναι το καρτελάκι με το όνομά σας. Δεν επιτρέπεται όμως η είσοδος στους άντρες μέχρι να ολοκληρωθεί η συνάντησή μας.

Υπάρχουν επίσης συντρόφισσες λειτουργοί υγείας και κάποιες γιατροί. Αν λοιπόν κάποια αρρωστήσει ή αδιαθετήσει αρκεί να το πει σε οποιαδήποτε από μας κι εμείς θα ενημερώσουμε αμέσως τις λειτουργούς υγείας ώστε να σας φροντίσουν. Επίσης αν θεωρηθεί απαραίτητο μπορεί να σας εξετάσει η γιατρός και αν χρειαστεί, υπάρχει ασθενοφόρο έτοιμο να σας μεταφέρει σε κάποιο νοσοκομείο.

Υπάρχουν ακόμα συντρόφισσες συντονίστριες, τεχνικοί ήχου, φωτισμού, για την περίπτωση διακοπής και υπεύθυνες για την υγιεινή του χώρου δηλαδή για τα σκουπίδια και τις τουαλέτες. Ζητάμε κι από σας να φροντίζετε για τα σκουπίδια, την υγιεινή και τις τουαλέτες προκειμένου να μπορούν να συμμετέχουν στη συνάντηση και αυτές οι συντρόφισσες.

Αν και βρισκόμαστε πολλές εδώ σήμερα, σας καλωσορίζουμε και σας υποδεχόμαστε σαν να ήμασταν μονάχα μια, ώστε να νιώσετε όσο το δυνατό καλύτερα, ανάλογα με τις συνθήκες που υπάρχουν εδώ.

Αδελφές και συντρόφισσες:

Ο λόγος μας είναι συλλογικός. Γι' αυτό και εδώ δίπλα μου βρίσκονται οι συντρόφισσές μου.

Ανέθεσαν σε μένα να τον διαβάσω, ωστόσο αυτό το λόγο τον συμφωνήσαμε συλλογικά με όλες τις συντρόφισσες που οργάνωσαν και συντόνισαν αυτή τη συνάντηση.

Ως γυναίκες ζαπατίστας είμαστε πολύ περήφανες που βρισκόμαστε εδώ μαζί σας και σας ευχαριστούμε που μας δώσατε ένα χώρο για να μοιραστούμε τα αγωνιστικά μας λόγια με σας ως γυναίκες ζαπατίστας που είμαστε.

Καθώς μιλώ εκ μέρους των συντροφισσών μου, ο λόγος μου μπορεί να είναι λίγο μπερδεμένος γιατί είμαστε γυναίκες διαφορετικών ηλικιών, μιλάμε διαφορετικές γλώσσες και έχουμε διαφορετικές ιστορίες.

Γιατί εγώ πριν την εξέγερση εργαζόμουν ως υπηρέτρια σε ένα σπίτι στην πόλη αλλά μεγάλωσα μέσα στη ζαπατιστική αντίσταση και εξέγερση των γιαγιάδων, των μανάδων και των μεγαλύτερων αδελφών μου.

Και είδα ποια ήταν η κατάσταση των λαών μας πριν τον αγώνα. Μια κατάσταση που είναι πολύ δύσκολο να την εξηγήσει κανείς με λόγια, και ακόμα περισσότερο να τη βιώνει, αφού βλέπαμε να πεθαίνουν από ιάσιμες ασθένειες παιδιά, νέοι και νέες, ενήλικες, ηλικιωμένοι και ηλικιωμένες.

Και όλα αυτά λόγω της έλλειψης ιατρικής περίθαλψης, καλής διατροφής και εκπαίδευσης.

Αλλά πεθαίναμε επίσης, και πεθαίναμε περισσότερες, ως γυναίκες.

Δεν υπήρχαν κλινικές, και όπου υπήρχαν βρίσκονταν πολύ μακριά. Οι γιατροί της κακής κυβέρνησης δεν μας περιέθαλπαν γιατί δεν ξέραμε καστιλιάνικα και δεν είχαμε χρήματα.

Στο σπίτι στο οποίο εργαζόμουν ως υπηρέτρια δεν έπαιρνα μισθό, δεν ήξερα ισπανικά και δεν μπορούσα να σπουδάσω. Έμαθα μόνο κάποια λίγα για να μπορώ να μιλάω.

Αργότερα πληροφορήθηκα πως υπήρχε μια οργάνωση που αγωνίζεται και άρχισα να συμμετέχω ως βάση στήριξης. Έφευγα τις νύχτες για να πάω να σπουδάσω και επέστρεφα το ξημέρωμα αφού εκείνη την εποχή κανείς δε ήξερε για τον αγώνα μας. Όλα ήταν παράνομα.

Μαζί με άλλες γυναίκες ζαπατίστας συμμετείχαμε σε συλλογικές εργασίες όπως για παράδειγμα στη χειροτεχνία, ή στα χωράφια όπου καλλιεργούσαμε φασόλι και καλαμπόκι καθώς και στις φάρμες.

Και τα κάναμε όλα σε συνθήκες άκρας μυστικότητας. Χρησιμοποιούσαμε διάφορες δικαιολογίες για να πάμε στις συνελεύσεις και στα πολιτικά μαθήματα, αφού αρκετοί, ακόμα και μέσα από τις οικογένειες μας, δεν γνώριζαν τίποτε για τον αγώνα.

Γεννήθηκα και μεγάλωσα ωστόσο και μετά την έναρξη του πολέμου.

Γεννήθηκα και μεγάλωσα με τις στρατιωτικές περιπολίες στις κοινότητες και στους δρόμους μας, ακούγοντας τους στρατιώτες να βρίζουν τις γυναίκες επειδή απλά εκείνοι ήταν ένοπλοι άντρες κι εμείς ήμασταν, και είμαστε, γυναίκες.

Αλλά καθώς ήμασταν όλες μαζί, όχι μόνο δε φοβόμασταν, αντίθετα αποφασίσαμε να αγωνιστούμε και να αλληλοβοηθηθούμε συλλογικά ως γυναίκες ζαπατίστας που είμαστε.

Έτσι μάθαμε ότι μπορούμε να αμυνθούμε και να διοικήσουμε.

Δεν ήταν απλώς λόγια. Πήραμε πραγματικά τα όπλα και πολεμήσαμε τον εχθρό. Όντως αναλάβαμε τη διοίκηση και καθοδηγήσαμε μάχες όπου η πλειοψηφία των στρατευμάτων μας ήταν άντρες.

Και ναι, υπάκουαν στις εντολές μας γιατί αυτό που είχε σημασία δεν ήταν αν ήσουν άντρας ή γυναίκα, αλλά αν είσαι διατεθειμένη να αγωνιστείς χωρίς να υποταχθείς, χωρίς να ξεπουληθείς, χωρίς να παραδοθείς.

Παρόλο που δεν είχαμε σπουδάσει, ήμασταν γεμάτες οργή και θυμό για όλες αυτές τις μαλακίες που μας έκαναν.

Γιατί εγώ βίωσα την περιφρόνηση, την ταπείνωση, τις κοροϊδίες, τις βιαιότητες, το ξύλο, τους θανάτους επειδή είμαι γυναίκα, επειδή είμαι ιθαγενής, επειδή είμαι φτωχή και τώρα επειδή είμαι ζαπατίστας.

Και να ξέρετε ότι δεν ήταν πάντα άντρας εκείνος που με εκμεταλλευόταν, με έκλεβε, με ταπείνωνε, με χτυπούσε, με περιφρονούσε, με σκότωνε.

Πολλές φορές ήταν γυναίκα εκείνη που έκανε και συνεχίζει να κάνει όλα τούτα.

Μεγάλωσα όμως και μέσα στην αντίσταση βλέποντας τις συντρόφισσές μου να δημιουργούν σχολεία, κλινικές, να οργανώνουν συλλογικές εργασίες και να συγκροτούν αυτόνομες κυβερνήσεις.

Και είδα δημόσιες γιορτές, όπου όλες ξέραμε πως ήμασταν ζαπατίστας και ήμασταν όλες μαζί.

Είδα πως η εξέγερση, η αντίσταση, ο αγώνας είναι κι αυτά γιορτή, παρόλο που αρκετές φορές δεν υπάρχει μουσική και χορός παρά μόνο ο παιδεμός της δουλειάς, της προετοιμασίας, της αντίστασης.

Είδα ότι ενώ πριν πεθαίναμε επειδή είμαστε ιθαγενείς, φτωχές και γυναίκες, τώρα χαράζαμε συλλογικά μια άλλη πορεία ζωής: αυτή της ελευθερίας, της δικής μας ελευθερίας.

Είδα ότι ενώ πριν είχαμε μόνο ένα σπίτι και ένα χωράφι, τώρα έχουμε σχολεία, κλινικές, έχουμε τις συλλογικές μας εργασίες, όπου ως γυναίκες χειριζόμαστε μηχανήματα και διευθύνουμε τον αγώνα. Προχωράμε, και με τα λάθη μας, χωρίς κανείς άλλος, εκτός από μας τις ίδιες, να μας λέει πως και τι πρέπει να κάνουμε.

Και βλέπω τώρα πως έχουμε όντως προχωρήσει, πάντα προχωράμε έστω και λίγο.

Και μη νομίζετε πως ήταν εύκολο. Ήταν και συνεχίζει να είναι πολύ επίπονο.

Και όχι μόνο γιατί το γαμημένο καπιταλιστικό σύστημα θέλει να μας καταστρέψει αλλά και γιατί πρέπει να αγωνιστούμε ενάντια σε αυτό το σύστημα που κάνει τους άντρες να πιστεύουν και να θεωρούν τις γυναίκες κατώτερες και άχρηστες.

Και μερικές φορές, πρέπει να το πούμε, αυτό συμβαίνει και μεταξύ των γυναικών. Εξαπατά η μια την άλλη, μιλά άσχημα, με άλλα λόγια δεν υπάρχει σεβασμός μεταξύ μας.

Γιατί δεν είναι μόνο οι άντρες. Υπάρχουν και γυναίκες των πόλεων οι οποίες μας περιφρονούν, επειδή, όπως λένε, δεν ξέρουμε τίποτε για τους γυναικείους αγώνες, δεν έχουμε διαβάσει βιβλία στα οποία οι φεμινίστριες εξηγούν πως αυτοί πρέπει να είναι, και μας κάνουν διάφορα επικριτικά σχόλια ενώ αγνοούν τον αγώνα μας.

Γιατί είναι άλλο πράγμα να είσαι γυναίκα, άλλο να είσαι φτωχή και εντελώς διαφορετικό να είσαι και ιθαγενής. Και οι γυναίκες ιθαγενείς που με ακούν τώρα το γνωρίζουν καλά. Και φυσικά πολύ διαφορετικό και πιο δύσκολο να είσαι γυναίκα ιθαγενής ζαπατίστα.

Ξέρουμε φυσικά ότι μένουν ακόμη πολλά να γίνουν, αλλά επειδή είμαστε γυναίκες ζαπατίστας, δεν υποχωρούμε, δεν ξεπουλιόμαστε και δεν παρεκκλίνουμε από το δρόμο του αγώνα, δηλαδή δεν υποτασσόμαστε.

Μπορούμε να κάνουμε πολλά. Το βλέπετε εδώ σε αυτή τη συνάντηση που οργανώσαμε οι γυναίκες ζαπατίστας.

Γιατί δεν επρόκειτο απλώς για μια ιδέα και τίποτε άλλο.

Όταν, πριν από κάποιους μήνες, το Εθνικό Ιθαγενικό Κογκρέσο και το Ιθαγενικό Συμβούλιο Διακυβέρνησης δήλωσαν ότι ως γυναίκες θα πούμε ότι δε νιώθουμε φόβο ή αν νιώθουμε τον ελέγχουμε, αρχίσαμε να σκεφτόμαστε συλλογικά ότι πρέπει κι εμείς να κάνουμε κάτι.

Έτσι αρχίσαμε να συζητάμε σε όλες τις περιφέρειες, στις μεγάλες και μικρές συλλογικότητες γυναικών, τι να κάνουμε ως γυναίκες ζαπατίστας που είμαστε.

Πέρυσι λοιπόν, στη Συνάντηση Comparte **[i]** γεννήθηκε η ιδέα να είμαστε μόνο γυναίκες ζαπατίστας εκείνες που θα μιλήσουμε και θα τιμήσουμε το Ιθαγενικό Συμβούλιο Διακυβέρνησης. Έτσι και έγινε. Γιατί, ήμασταν μόνο γυναίκες εκείνες που υποδεχθήκαμε τις συντρόφισσές μας του Ιθαγενικού Συμβουλίου Διακυβέρνησης και την εκπρόσωπο Marichuy που βρίσκεται εδώ σήμερα.

Και όχι μόνο. Σκεφτήκαμε και συζητήσαμε στις συλλογικότητες μας πως πρέπει να κάνουμε κάτι παραπάνω γι' αυτά που βλέπουμε ότι συμβαίνουν.

Και αυτό που βλέπουμε, αδελφές και συντρόφισσες, είναι ότι μας σκοτώνουν.

Και ότι μας σκοτώνουν επειδή είμαστε γυναίκες.

Σα να επρόκειτο για έγκλημα και μας επιβάλλουν την ποινή του θανάτου.

Σκεφτήκαμε λοιπόν να οργανώσουμε αυτή τη συνάντηση και να προσκαλέσουμε όλες τις γυναίκες που αγωνίζονται.

Και θα σας πω για ποιο λόγο σκεφτήκαμε κάτι τέτοιο:

Παρευρίσκονται εδώ γυναίκες από πολλά μέρη του κόσμου.

Γυναίκες με σημαντικές σπουδές, που είναι γιατροί, δικηγόροι, μηχανικοί, επιστήμονες, δασκάλες, φοιτήτριες, καλλιτέχνιδες, επικεφαλής.

Εμείς λοιπόν, δεν έχουμε γνώσεις, κάποιες από μας μετά βίας μιλούν λίγα ισπανικά.

Ζούμε σε αυτά τα βουνά, στα βουνά του νοτιοανατολικού Μεξικού.

Εδώ γεννηθήκαμε, εδώ μεγαλώνουμε, εδώ αγωνιζόμαστε, εδώ πεθαίνουμε.

Βλέπουμε για παράδειγμα, αυτά τα δέντρα εκεί πέρα. Εσείς τα ονομάζετε «δάσος» εμείς τα λέμε «βουνό».

Ξέρουμε ότι σε αυτό το δάσος, σε αυτό το βουνό υπάρχουν πολλά δέντρα, διαφορετικά μεταξύ τους.

Ξέρουμε ότι υπάρχει πχ ocote [iii] ή πεύκο, μαόνι, κέδρος, bayalté [iiii] και πολλά άλλα είδη δέντρων.

Όμως όλα τα πεύκα ή τα ocote δεν είναι ίδια, διαφέρουν μεταξύ τους.

Και παρόλο που το ξέρουμε αυτό, όταν τα βλέπουμε όλα μαζί λέμε πως είναι ένα δάσος ή ένα βουνό.

Είμαστε, λοιπόν, εδώ όπως το δάσος ή το βουνό.

Είμαστε όλες γυναίκες.

Ξέρουμε όμως πως έχουμε διαφορετικά χρώματα, διαστάσεις, γλώσσες, κουλτούρες, επαγγέλματα, σκέψεις και τρόπους αγώνα.

Ωστόσο λέμε ότι είμαστε γυναίκες, και επιπλέον γυναίκες που αγωνίζονται.

Είμαστε λοιπόν διαφορετικές αλλά ίσες.

Υπάρχουν πολλές γυναίκες που αγωνίζονται και δεν βρίσκονται εδώ, εμείς όμως τις σκεφτόμαστε εξίσου κι ας μη τις βλέπουμε.

Από την άλλη ξέρουμε ότι υπάρχουν και γυναίκες που δεν αγωνίζονται, που συμβιβάζονται,

δηλαδή δειλιάζουν.

Μπορούμε λοιπόν να πούμε ότι σε όλο τον κόσμο υπάρχουν γυναίκες, ένα δάσος από γυναίκες, και αυτό που τις κάνει ίσες είναι ότι είναι γυναίκες.

Ωστόσο εμείς, ως γυναίκες ζαπατίστας βλέπουμε και κάτι άλλο. Αυτό που επίσης μας εξισώνει είναι η βία και ο θάνατος που μας επιβάλλουν.

Βλέπουμε το σύγχρονο χαρακτήρα αυτού του γαμημένου καπιταλιστικού συστήματος που έχει μετατρέψει σε δάσος όλες τις γυναίκες του κόσμου με τη βία και το θάνατο που έχουν το πρόσωπο, το σώμα και το μαλακισμένο κεφάλι της πατριαρχίας.

Σας λέμε λοιπόν ότι σας προσκαλέσαμε για να μιλήσουμε, για να ακούσουμε η μια την άλλη, για να κοιταχτούμε, για να γιορτάσουμε.

Σκεφτήκαμε πως πρέπει να είμαστε μόνο γυναίκες για να μπορούμε να μιλήσουμε, να ακούσουμε, να κοιτάξουμε, να γιορτάσουμε χωρίς το βλέμμα των αντρών, ανεξαρτήτως αν είναι καλοί ή κακοί.

Αυτό που έχει σημασία είναι ότι είμαστε γυναίκες και επιπλέον ότι είμαστε γυναίκες που αγωνιζόμαστε, δηλαδή δεν συμβιβάζομαστε με όσα συμβαίνουν, και ότι η καθεμία μας, ανάλογα με τον τρόπο, το χρόνο, τον τόπο της, αγωνίζεται δηλαδή εξεγείρεται. Εξοργίζεται και δρα.

Σας λέμε λοιπόν, αδελφές και συντρόφισσες, ότι μπορούμε να επιλέξουμε τι θέλουμε να κάνουμε σε αυτή τη συνάντηση.

Μπορούμε δηλαδή να διαλέξουμε.

Είτε να ανταγωνιστούμε για να δούμε ποια είναι η πιο καταπληκτική, η πιο καλή στα λόγια, η πιο επαναστάτρια, η πιο διανοούμενη, η πιο ριζοσπάστρια, η πιο ευγενική, η πιο απελευθερωμένη, η πιο όμορφη, η πιο καλή, ποια χορεύει καλύτερα, ζωγραφίζει πιο όμορφα, τραγουδάει καλά, ποια είναι περισσότερο γυναίκα, ποια νικά στα αθλήματα, ποια αγωνίζεται περισσότερο.

Έτσι κι αλλιώς δε θα υπάρχουν άντρες για να πουν ποια κερδίζει και ποια χάνει. Μόνο εμείς.

Είτε να ακούσουμε και να μιλήσουμε με σεβασμό, ως γυναίκες του αγώνα που είμαστε, να

προσφέρουμε η μια στην άλλη χορό, μουσική, σινεμά, βίντεο, ζωγραφική, ποίηση, θέατρο, γλυπτική, διασκέδαση, γνώση και έτσι να τροφοδοτήσουμε τους αγώνες που η καθεμιά μας έχει εκεί όπου ζει.

Μπορούμε λοιπόν να επιλέξουμε, αδελφές και συντρόφισσες.

Είτε να ανταγωνιστούμε η μια την άλλη και στο τέλος της συνάντησης, όταν θα έχουμε πλέον επιστρέψει στους κόσμους μας, να συνειδητοποιήσουμε ότι καμιά μας δε νίκησε.

Είτε να συμφωνήσουμε να αγωνιστούμε μαζί, ως διαφορετικές που είμαστε, ενάντια στο πατριαρχικό καπιταλιστικό σύστημα που μας κακοποιεί και μας σκοτώνει.

Εδώ δεν έχει σημασία η ηλικία, αν είστε παντρεμένες, ανύπαντρες, χήρες ή χωρισμένες, αν έρχεστε από την πόλη ή την επαρχία, αν συμμετέχετε σε κόμματα, αν είστε λεσβίες, ασεξουαλικές, τρανς ή όπως χαρακτηρίζει η καθεμιά τον εαυτό της, αν έχετε σπουδάσει ή όχι, αν είστε φεμινίστριες ή όχι.

Όλες είστε καλοδεχούμενες και, ως γυναίκες ζαπατίστας, θα σας ακούσουμε, θα σας κοιτάξουμε και θα σας μιλήσουμε με σεβασμό.

Έχουμε οργανωθεί κατά τέτοιο τρόπο ώστε σε όλες τις δραστηριότητες, σε όλες, να υπάρχουν κάποιες από μας οι οποίες θα μεταφέρουν το μήνυμά σας στις συντρόφισσές μας στα χωριά και στις κοινότητες.

Θα στηθεί επίσης ένα ειδικό τραπέζι όπου θα δεχόμαστε τις κριτικές σας. Μπορείτε είτε να μας τις δώσετε εκεί είτε να μας πείτε τι είναι αυτό που βλέπετε πως κάναμε ή κάνουμε λάθος.

Εμείς θα το δούμε και θα το αναλύσουμε, κι αν αυτό που λέτε είναι σωστό, θα κοιτάξουμε να το βελτιώσουμε.

Αν όχι, και πάλι θα εξετάσουμε το λόγο για τον οποίο μας κάνατε αυτή την κριτική.

Αυτό που δεν πρόκειται να κάνουμε είναι να κατηγορήσουμε τους άντρες ή το σύστημα για τα δικά μας λάθη.

Γιατί εμείς πρέπει να αγωνιστούμε για τη δική μας ελευθερία, ως γυναίκες ζαπατίστας που είμαστε.

Δεν είναι δουλειά των αντρών ή του συστήματος να μας χαρίσουν την ελευθερία μας.

Το αντίθετο. Η δουλειά του πατριαρχικού καπιταλιστικού συστήματος είναι να μας κρατά υποταγμένες.

Αν θέλουμε να είμαστε ελεύθερες πρέπει να κατακτήσουμε οι ίδιες την ελευθερία μας, ως γυναίκες που είμαστε.

Θα σας κοιτάξουμε και θα σας ακούσουμε με σεβασμό, συντρόφισσες και αδελφές.

Από αυτά που θα ακούσουμε και θα δούμε, θα κρατήσουμε αυτό που θα μας βοηθήσει στον αγώνα μας ως γυναίκες ζαπατίστας που είμαστε. Και ό,τι δε μας βοηθά θα το αφήσουμε.

Όμως εμείς δεν πρόκειται να κρίνουμε καμία.

Δεν πρόκειται να πούμε: αυτό είναι σωστό ή λάθος.

Δε σας καλέσαμε για να σας κρίνουμε.

Ούτε σας καλέσαμε για να ανταγωνιστούμε.

Σας καλέσαμε για να συναντηθούμε ως διαφορετικές και ως ίσες.

Εδώ βρίσκονται συντρόφισσες ζαπατίστας από διαφορετικές ιθαγενικές γλώσσες. Θα ακούσετε τα συλλογικά λόγια των γυναικών της κάθε περιφέρειας.

Αλλά δεν βρισκόμαστε όλες εδώ.

Είμαστε πολύ περισσότερες. Είναι πολύ μεγαλύτερη η οργή και ο θυμός μας.

Αλλά η οργή μας, δηλαδή ο αγώνας μας, δεν είναι μόνο για μας, αλλά και για όλες τις γυναίκες που έχουν κακοποιηθεί, δολοφονηθεί, βιαστεί, χτυπηθεί, προσβληθεί, περιφρονηθεί, χλευαστεί, εξαφανιστεί, φυλακιστεί.

Σου λέμε λοιπόν, αδελφή και συντρόφισσα, ότι δε σου ζητάμε να έρθεις εδώ για να αγωνιστείς αντί για μας, όπως κι εμείς δε θα πάμε να αγωνιστούμε αντί για σένα.

Η καθεμιά μας γνωρίζει την πορεία, τον τρόπο και το χρόνο της.

Το μόνο που σας ζητάμε είναι να συνεχίσετε να αγωνίζεστε, να μην υποταχθείτε, να μην ξεπουληθείτε, να μην απαρνηθείτε ότι είστε γυναίκες που αγωνίζονται.

Τελειώνοντας θέλουμε να σας ζητήσουμε κάτι ιδιαίτερο αυτές τις μέρες που θα είστε μαζί μας.

Έχουν έρθει από διάφορα μέρη του Μεξικού και του κόσμου, αδελφές και συντρόφισσες ηλικιωμένες, «σοφές» τις ονομάζουμε εμείς.

Είναι γυναίκες που αν και είναι προχωρημένης ηλικίας, αγωνίζονται.

Σας ζητάμε λοιπόν να τους δείξετε σεβασμό και ιδιαίτερη ευαισθησία γιατί εμείς θέλουμε να τους μοιάσουμε. Θέλουμε να φτάσουμε στην ηλικία τους και να συνεχίσουμε να αγωνιζόμαστε.

Θέλουμε να γεράσουμε και να μπορούμε να λέμε ότι έχουμε πολλά χρόνια στην πλάτη μας και κάθε χρόνος είναι ένας χρόνος αγώνα.

Αλλά για να το καταφέρουμε πρέπει να μείνουμε ζωντανές.

Γι' αυτό η συνάντηση αυτή είναι για τη ζωή.

Και κανείς δεν πρόκειται να μας το χαρίσει αυτό, αδελφές και συντρόφισσες.

Ούτε ο θεός, ούτε ο άντρας, ούτε το πολιτικό κόμμα, ούτε ο σωτήρας, ούτε ο ηγέτης, ούτε η ηγέτης, ούτε η αρχηγός.

Πρέπει να αγωνιστούμε για τη ζωή.

Τι να κάνουμε, αυτός είναι ο αγώνας που έλαχε σε μας, σε σας, αδελφές και συντρόφισσες, και σε όλες τις γυναίκες που παλεύουν.

Ίσως όταν θα έχει πλέον τελειώσει αυτή η συνάντηση, όταν θα έχετε επιστρέψει στους κόσμους, στους χρόνους, στους τρόπους σας, να σας ρωτήσουν αν καταλήξατε σε κάποια συμφωνία. Γιατί ήταν πολλές και διαφορετικές οι σκέψεις που έφτασαν σε αυτή ζαπατιστική γη.

Ίσως τότε να απαντήσετε αρνητικά.

Ίσως πάλι απαντήσετε πως ναι, καταλήξαμε σε κάποια συμφωνία.

Και ίσως όταν σας ρωτήσουν τι συμφωνήσατε εσείς να πείτε «συμφωνήσαμε να ζήσουμε, και καθώς για μας ζωή είναι ο αγώνας, συμφωνήσαμε να αγωνιστούμε η καθεμιά ανάλογα με τον τρόπο, τον τόπο και το χρόνο της».

Ίσως πάλι να απαντήσετε: *«και στο τέλος της συνάντησης συμφωνήσαμε να ξαναβρεθούμε του χρόνου στη γη των γυναικών ζαπατίστας γιατί εκείνες μας προσκαλούν ξανά».*

Αυτός είναι ο λόγος μας. Σας ευχαριστούμε που μας ακούσατε.

Ζήτω όλες οι γυναίκες του κόσμου!

Θάνατος στο πατριαρχικό σύστημα!

Από τα βουνά του νοτιοανατολικού Μεξικού.

Οι γυναίκες ζαπατίστας.

8 Μαρτίου 2018, Chiapas, Μεξικό, Κόσμος.

[i] Πρόκειται για την συνάντηση που οργάνωσαν οι ζαπατίστας τον Ιούλιο του 2016 «CompArte por la Humanidad». Πρόκειται για λογοπαίγνιο των λέξεων Comparte που σημαίνει μοιράσου και arte που σημαίνει τέχνη.

[ii] Είδος πεύκου της Κεντρικής Αμερικής

[iii] Τροπικό δέντρο που συναντάται στην Λατινική Αμερική. Ο κορμός έχει διάμετρο από 40 έως 60 μέτρα ενώ το ύψος του μπορεί να φτάσει έως και τα 30 μέτρα.

Πηγή: enlacezapatista.ezln.org.mx